

NEWSLETTER

institut
VÁCLAVA
KLAUSE

Editorial

Jiří Weigl:

Nenásledujme falešné proroky

Otázka IVK:

Přejí si daňoví poplatníci současnou podobu „klimatické politiky“?

Ladislav Jaki:

Nenapadlo mě, že se touhle dobou budu bát i o svobodu slova

Tomáš Břicháček:

Co přinesla diskuse o budoucnosti pobrexítové EU?

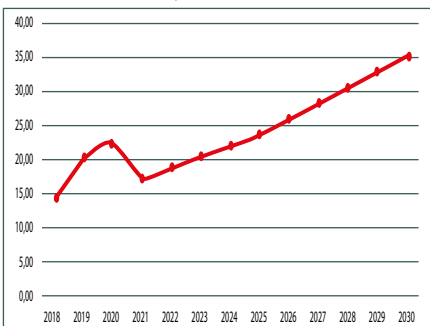
Hana Lipovská:

Kdo zavře dveře?

SRPNOVÝ GRAF IVK

Evropská komise: náklady firmám budeme dál zvyšovat

Predikce ceny za emisní povolenky od Evropské komise (EUR)

Pramen: Důvodová zpráva vládní novely zákona o obchodování s emisními povolenkami, MŽP 2019

Institut Václava Klause o.p.s.

Šárecká 29
160 00 Praha 6

e-mail: office@institutvk.cz
www.institutvk.cz

IVK – Newsletter
Institutu Václava Klause
Registrace MK ČR E 11024
Periodicita: měsíčník
Datum vydání: 21. 8. 2019

Nenásledujme falešné proroky

Jiří Weigl
výkonný ředitel IVK

Klimatická změna se stala v dnešní době u nás i v Evropě zásadním politickým tématem, které je v současnosti navíc zesíleno nebyvalou vlnou veder a dlouhotrvajícím suchem. Zatím tón ve vyhrocené veřejné diskusi udávají ti, kteří klimatickou změnu pokládají za nežádoucí a zastavitelnou přírodní anomálii, což zdůvodňují nedokazatelnou konstrukcí, že je primárně způsobena lidskou průmyslovou civilizací a způsobem života lidí ve vyspělých zemích.

Popírají skutečnost, že vše na naší planetě, včetně klimatu prochází od počátku jejího vzniku permanentní změnou. Dokazuje to příklad naší země, která zažila ve své geologické historii zásadní proměny klimatu od vlhkých tropů, přes stepi a pralesy mírného pásma až po arktickou tundru v sousedství pevninského ledovce. Střídání studených ledových a teplejších meziledových dob je prokázáno již v éře existence lidského druhu. Přesto soudobý vědecký, politický a mediální mainstream nepokládá změny klimatu za přirozenou věc, již nemá smysl se bránit, ale pouze se jí maximálně přizpůsobovat. Namísto toho hlásá, že jde o nepříjemný exces, který je možné a nutné zastavit.

V tomto pojetí, které je nám jakožto „vědecké“ vnucováno, představují příroda a přírodní poměry jakýsi statický systém, jehož věčná „udržitelost“ je hodnotou an sich, kterou je třeba za každou cenu a všemi prostředky bránit. Jde o přístup, který ve vědeckém zkoumání přírodní historie nemá žádnou oporu (jde o zkoumání velmi dlouhých časových období vývoje nesmírně složitého a komplexního systému, pro něž pochopitelně neexistují žádné dostatečné a spolehlivé časové řady dat).[1] Jaksi intuitivně se při tom vychází z toho, že onen správný a přirozený „benchmark“, tj. stav, který má být za jakýchkoliv nákladů lidstvem udržen, jsou přírodní poměry, jaké existovaly někdy kolem 60. let minulého století. Důvodem může být to, že jde o dobu, která ještě nevymizela z lidské paměti, a kdy byla většina koryfejí ideologie klimatického alarmismu i dnes rozhodující

generace veřejných činitelů mladá a má na tuto éru příjemné vzpomínky. Jiný racionální důvod pro zbožštění přírodních poměrů doby nedávno minulé nalézt nelze.

Z několika sérií horkých a suchých, nebo naopak chladných a deštivých let nelze o změně klimatu jakožto planetárním procesu říci vůbec nic.

V současných veřejných diskusích o klimatické změně je velmi zneužívána diskrepance mezi individuální lidskou zkušeností, která je velmi krátkodobá, a podstatou klimatických změn, které mají velmi dlouhodobý charakter a příčiny, a nejsou proto zkušeností jednotlivce absorbovatelné a plně přijatelné. Každá změna počasí, několik dní horka či sucha, nebo naopak chladu a srážek, jsou vydávány za projev onoho excesu – té strašné klimatické změny. Ta se však projevuje jako dlouhodobý trend podobných kolísání, trvající dlouhá staletí a tisíciletí. Z několika sérií horkých

EDITORIAL

Téma environmentalismu a globálního oteplování, kterému se dnes říká klimatická změna, se po letech relativního, ale spíše asi jen zdánlivého zklidnění v plné síle vrátilo do veřejné debaty. Svědčí o tom i řada našich komentářů a výstupů, v nichž jsme se tomuto tématu v průběhu letošního léta věnovali. Jen namátkou titulků: *Bude hůř* nejen o nápadech Pirátů na zdražení letenek; *Agresivní environmentalismus bude totalitou 21. století*; *Nenásledujme falešné proroky* o klimatickém náboženství a proměně celé této diskuse; *Katastrofa* o důsledcích vypjatého environmentalismu v našich lesích; *Současná ofenzíva klimatických alarmistů je motivována výlučně ekonomicky či Zelný útok na civilizaci*.

Proto i naše letní anketní otázka míří tímto směrem. Nechce se nám věřit, že by si většinová populace skutečně přála současnou podobu „klimatické politiky“. Ptáme se proto respondentů, zda si podle nich všechna nově vyhlášená klimatická opatření a závazky lidé opravdu přejí? A pakliže ne, zda to dávají dostatečně najevo?

(Pokračování ze strany 1)

A nejde ani zdaleka jen o zdánlivé bizarnosti v podobě nesekaných trávníků či vyhlásování „klimatických nouzí“ městskými částmi hlavního města. Ve sněmovně půjde po prázdninách do druhého čtení vládní novela zákona o obchodování s tzv. emisními povolenkami, jejímž primárním cílem je zvyšovat cenu povolenek (viz srpnový graf IVK) a tím i náklady firmám, které při své výrobě vypouštějí CO₂ a jsou tak nuceny si povolenky kupovat. Zvýší se v konečném důsledku ale i ceny spotřebitelům, a to vše zcela v souladu se závazky nových „klimatických politik“ EU. Vzhledem k tomu, že novela je transpozicí evropské směrnice, bude téměř nemožné se jejímu schválení a důsledkům, jež přinese, vyhnout.

A to nejde zdaleka o ojedinělý a izolovaný případ.

Filip Šebesta

a suchých, nebo naopak chladných a deštivých let nelze o změně klimatu jakožto planetárním procesu říci vůbec nic. Alespoň v seriózní vědě. Zcela nevědecká je pak představa, že by bylo možné přírodní procesy typu klimatu v současných podmínkách lidské společnosti nějak centrálně řídit a plánovat, a přerušit tak onen permanentně se měnící koloběh přírodních dějů a jejich změn na naší planetě.

V politické ideologii, v níž boj proti změně klimatu zmučoval, je to však něco zcela jiného. Ta v dnešním sekularizovaném vyspělém světě naplno přebírá úlohu nového racionalistického náboženství a naplňuje potřeby, které pro moderního člověka staré náboženské kultury již nenaplnují. Její předností je zdánlivý racionalismus a opření o vědu, na jejíž údajně nezpochybnitelné autoritě v moderní společnosti tato ideologie parazituje.

Tak jako dřívější lidé nechápající příčiny přírodních dějů strádali v různých dobách obdobími sucha, či přílišné vláhy a snažili se docílit jejich změny vzýváním božstev a nejrůznějšími druhy obětí, tak současní bojovníci proti změnám klimatu používají podobné metody. Jakožto velebnějším nové víry jim jde, tak jako ve všech náboženstvích, především o vliv na společnost a chování věřících. Svou autoritu tito moderní šamani opírají o svou údajnou znalost, jak ovlivnit nadlidské síly, jež řídí svět, v němž žijeme, a způsobují nám různá strádání či přinášíjí potenciální existenční hrozby. Metodou, jak toho dosáhnout a při tom získat vliv na masy, je dnes, tak jako kdysi obětí. Lidé se mají pro uspokojení „božstev“ zřít něčeho, co považují za obzvláště důležité, cenné a potřebné pro své dosavadní životy. Tím odčiní své hříchy a uspokojí „božstvo“ (v našem případě byla na tento pedestal postavena úroveň CO₂ v atmosféře).

Jestliže tedy dříve lidé pro příchod deště obětovali potraviny, zvířata, zajatce nebo vlastní děti, v moderní vyspělé společnosti mají být obětinou osobní automobily, letadla, hovězí maso, turistika atd., zkrátka vše, co je pro moderního člověka a životní styl nějak cenné a typické a charakterizuje životní standard vyšších vrstev, v nichž se také toto nové náboženství zrodilo. Tato oběť má přinést vykořeněnému člověku západní společnosti pocit pokání a jakéhosi odpuštění za viny a hříchy, které jsou mu spolu se strachem z budoucnosti neustále intenzivně vtoukány. Pokud apel těchto výzev není dostatečný, po ruce jsou i radikálnější návrhy k obětem a ani ty lidské nejsou tabu. Mezi aktivisty, intenzivně prožívajícími „klimatický žal“, se šíří kampaně proti rození dětí, neboť to prý ohrožuje planetu. Typicky jsou tyto výzvy a kampaně adresovány ženám ve vyspělých západních zemích.

Nikoho z hlasatelů této nové radikální víry přitom ani nenapadne, že by své úsilí o změnu světa napřel do zemí chudých. Aby se k drastickému omezení porodnosti snažil přesvědčovat např. obyvatele afrického Sahelu, jejichž populační exploze spojená s tradičním pasteveckým zemědělstvím má na rozdíl od automobilismu zcela prokazatelný podíl na desertifikaci Afriky. O nápravu světa nejde. Jde jako vždy o kontrolu lidí ve vlastní společnosti a manipulaci jejich vědomím.

Změny počasí a výkyvy klimatu jsou přirozené a nezastavitelné. S jejich důsledky se můžeme pouze vyrovnávat a přizpůsobovat se jim.

Že vyhlásování cíle (bezuhlíkové čtvrti, města, regiony, kontinenty, emisní limity atd.), kvůli nimž jsou oběti vyžadovány, jsou nesmyslné a nerealizovatelné, nehraje žádnou roli. Důležitý je samotný proces, flagelantský prožitek a naděje na vykoupení. Z dávného přišerí středověké zbožnosti se nám vracejí takové relikt, jako víra ve schopnost nevinných dětí spasit svět a dokázat to, co hříšní dospělí nevidí, kult nových ekosvětců atd. Celé toto klimatické blouznění, kterému společnosti na dnešním vyspělém Západě více a více propadají, je zjevným symptomem duchovní a společenské krize, která ohrožuje svobodnou společnost daleko více, než všichni diktátoři světa.

Změny počasí a výkyvy klimatu jsou přirozené a nezastavitelné. S jejich důsledky se můžeme pouze vyrovnávat a přizpůsobovat se jim. Strach z budoucnosti a z nadpozemských sil je člověku vlastní, přesto bychom neměli tak lacino podlehnout vymývání mozků a manipulaci. Hrozí, že pod záminkou ochrany klimatu si sami zavedeme děsivou netolerantní a fanatickou antičlověčnou totalitu, která nás znovu zbaví svobody a demokracie.

P. S.: Několik příkladů konkrétních absurdit na toto téma z poslední doby:

1) V našich médiích běží vlna kritiky předchozích generací zemědělských hospodářů, které prý různými opatřeními urychlily odtok vody z naší krajiny, a výsledkem je současné sucho. To je sice pravda, nikoho však ani nenapadne si uvědomit, že právě to naši předkové zamýšleli, protože oni tehdy nebojovali se suchem, ale se zamokřeností naší krajiny a přebytkem srážek. Je to opět jeden z důkazů permanentních změn a kolísání klimatu, které nelze zastavit ani řídit.

Každý normální člověk kromě zbedněných ekologických aktivistů ví, že bez údržby a správné péče na žádném pozemku bezpracně nic dobrého vzniknout nemůže.

2) V současném období mimořádného sucha se šíří ve vedení mnoha obcí bláznivá idea vnucovaná popletenými aktivisty, že lékem na sucho je nesekáni veřejných ploch. Na místě parkových ploch a trávníků prý touto bezpracnou cestou vzniknou louky plné motýlů, hmyzu a květin. Každý normální člověk kromě zbedněných ekologických aktivistů ví, že bez údržby a správné péče na žádném pozemku bezpracně nic dobrého vzniknout nemůže. Plochy zarostlé invazivními agresivními plevely a nálety budou pouze oázou nepořádku, klíšťat a alergenů. Máme jich u nás dost, stačí se jenom projet vlakem a vidět odvrácenou stranu našich měst a obcí.

A tak například na Šumavě už léta čekáme, až se nám bez práce změní kůrovcem zničený hospodářský smrkový les na původní středoevropský prales.

3) Představa, že se přestaneme o krajinu a prostředí kolem nás starat a ona tam vznikne sama od sebe neporušená příroda, může být vlastní pouze zapáleným aktivistickým laikům, kteří od obrazovky svého počítače nejsou schopni zvednout hlavu. Horší je, když podobné nesmysly z oportunismu nebo vypočítavosti hlásají i lidé z akademických institucí, kteří by měli mít alespoň elementární serióznost. A tak například na Šumavě už léta čekáme, až se nám bez práce změní kůrovcem zničený hospodářský smrkový les na původní středoevropský prales. Nedočkáme se stejně jako těch kvetoucích luk z plácků porostlých uschlým bodlákem a plevely, v nichž se tak pěkně schovají černé skládky.

[1] Viz komplexní práce V. Klause „Zničí nás klima nebo boj s klimatem“, „Modrá nebo zelená planeta“ a řada dalších projevů a textů na toto téma.

OTÁZKA IVK

Přejí si daňoví poplatníci současnou podobu „klimatické politiky“?

Ekologický aktivismus postavený na tématu tzv. klimatické změny (dříve známé jako globální oteplování) dosáhl nové kvality. Dnes tato odnož environmentalismu, v minulosti domněle zklidněná a saturovaná ekologickým byznysem a první generací nástrojů státní podpory a intervence (fotovoltaika, bionafta...) evidentně zažívá renesanci a vstupuje do své nové horké fáze. Nejenže dorostla nová generace, která si na dřívější dotované zdroje neměla možnost sáhnout a má proto potřebu vymyslet a ovládnout nové, ale také se proměnila diskuse. Část velkého byznysu pochopila, že správnou strategií je inkorporovat tuto ideologii do svého podnikání. Řady bývalých a přirozených oponentů této ideologie tak posílily řady jejích zastánců. Ty se rozšířily ale i o nemálo politiků a politických subjektů, a to na různých úrovních od obecní, až po tu parlamentní. Jimi ovládaná města či městské čtvrti zcela vážně vyhláší stavy klimatické nouze, na jejichž základě omezují dopravu, nesekají se trávníky a jiné zelené plochy, vyhláší se závazky, že v horizontu jedné generace nebude ve městech smět jezdit už ani jedno auto poháněné spalovacím motorem atd. Studenti stávkující ve školním roce za klima pak tuto generační obměnu a novou podobu střetu mediálně rámuji.

Přejí si lidé něco takového? Chtějí to spotřebitelé, daňoví poplatníci? A pokud ne, dávají to najevo?

* * *

Jiří Weigl
výkonný ředitel IVK

Asi lze na tuto otázku odpovědět lapidárně – „Jak kteří“. Jedni, vedle toho, že jsou daňovými poplatníky, mohou být i významnými beneficiáři této zmatečné a hysterické atmosféry, která vzniká rozdmýcháváním strachu z klimatických změn a z budoucnosti vůbec. Patří mezi ně nejen různí fotovoltaičtí „baroni“ a různý velký i malý byznys těžící z umělé vytvářené poptávky po všemožných ekologických technologiích a z miliard nejrůznějších tzv. ekologických dotací, ale také zaměstnanci a aktivisté nespočetných neziskových organizací, kterým klimatický alarmismus dává obživu, zástupci mediální a akademické sféry, kteří rovněž dávno pochopili, že si podporou této ideologie zajistí čtenáře, granty a publicitu. Mezi poplatníky musíme počítat i spousty politiků, kteří vedle toho, že jsou sami plátcí jistých částek daní, především o použití těchto daní rozhodují nebo spolurozhodují. Těm se ve velké většině klimatický alarmismus velmi hodí, protože se mohou tvářit jako altruisté, demonstrovat oddanost lidstvu, planetě a jejich budoucnosti, klimatická ideologie jim dává pěknou záminku utrácet neomezené prostředky (prý na ochranu planety), zvyšovat svoji moc (zákazy a regulace) atd. Přitom je těžko někdo může volat k odpovědnosti – klima se mění v cyklech dlouhých stovky a tisíce let, takže je samotné nikdo nebude moci vzít za slovo a volat k odpovědnosti.

No a nakonec, vedle zástupců prospěchářů, kteří si současnou „klimatickou politiku“ nejen přejí, ale také ji záměrně vytvářejí,

zůstává mlčící většina, která nese a pone-se náklady dnešní hysterie. Ta shání svůj „chléb vezdejší“ a bohužel, tomu, co se kolem děje, nevěnuje dostatečnou pozornost. Je obětí sofistického manipulace a obelhávání – fake news a poplašné zprávy jsou v této oblasti součástí oficiální politiky. Vykořenění, osamělí jednotlivci na dnešním blahobytném Západě snadno podléhají existenčnímu strachu a pocitu viny a hříchu proti přírodě, jehož se svým životem v materiálním dostatku údajně dopouštějí. Nové klimatické náboženství a jeho proroci mu dávají útěchu, nadějí a nový smysl. A tak jsou s touto podobou „klimatické politiky“ spokojeni i mnozí z těch, kterým materiální prospěch žádný nenese, ale naopak jim budou muset tvrdě zaplatit nejen finančně, ale i omezením své svobody. Ti, kteří prohlédnou a odváží se nesouhlasit, jsou nejdříve umlčováni, pak zastrašováni a nakonec izolováni. Pokud se tedy nevzchopí v dostatečném počtu a nepostaví na odpor. A to je zase naše naděje.

Ivo Strejček
člen správní rady IVK

Jsem mimořádně skeptický. Obávám se, že v dnešním euro-atlantickém světě je názor na stále agresivnější „klimatickou“ politiku už většinově „proklimatický“, přestože její aktuální obsah jasně směřuje k potlačení svobodného lidského jednání.

Stačí pár týdnů suchého počasí bez deště, v Paříži 40 °C, a ze všech stran se na nás valí zprávy o tom, že tu máme nezpochybnitelný důkaz o ničivém globálním oteplování, jehož příčinou je člověk. A veřejnost ani politika nepolemizují. Evidentně po-

matená a manipulovaná Greta hlásá nové „klimatické“ náboženství a tisíce studentů (tedy těch, kteří za pár let budou řídit své země) mu podléhají a demonstrují „za planetu“. Nová generace politiků vyhláší programy „klimatických nouzí“ a – občané je volí. Martin Bursík, onen ideový i praktický původce dnešní kúrovcové katastrofy, se v Praze ujal environmentální komise a hned nám vzkazuje, že jeho cílem je „klimaticky neutrální Praha“ v níž „vedle koruny bude další platidlo – tuna CO₂“. A děje se něco? Ne. Lidé Bursíkovi „Prahu bez aut“ podceňují a představě o tom, že by jim někdo mohl zakázat jejich auto, nevěří. Předsedkyně budoucí Evropské komise von der Leyenová vyhláší pro Evropu jakýsi „Nový zelený úděl“ – a je ticho.

Tvrdím, že si lidé dnešní „boj o záchranu planety“ s hroživou budoucností, ve kterou to vše nutně vyústí, nespojují, celý problém zlehčují – a tím se fakticky „klimatické“ doktríně a jejím hlasatelům podvolují. Zdá se mi, že tato totalitní ideologie už je tak byznysově-umělecko-intelektuálsko-mediálně vlivná a nátlakově zlá, že další cesta do otroctví už byla otevřena a že už se na ni většina občanů vydala.

Marian Kechlibar
publicista

Vypadá to, že lépe vydělávající daňoví poplatníci si to skutečně přejí ...

Volební základnou ekologických hnutí v Evropě jsou skutečně ty nejzáměrnější čtvrti velkých měst, nikoliv třeba ono zbylé venkovské obyvatelstvo, které s přírodou skutečně žije (a v případě zemědělců či lesníků

žije „z ní“). V Německu, Švédsku či Nizozemí je tato korelace naprosto jednoznačná. Rovněž v případě České republiky, která zatím tak daleko nezašla, je patrné, že nejvíce voličů požadujících ekologicko-politická gesta se koncentruje v bohatších čtvrtích Brna a Prahy. Naopak v postindustriálních oblastech jako je Ostravsko či severní Čechy je poptávka po dekarbonizaci mizivá.

Dává to smysl. Pro občany v horní příjmové skupině nepřinesou ani nové uhlíkové daně zásadní zhoršení kvality života. Zdražení mobility či určitých potravin bude mít dopad hlavně na ty, kdo už teď vycházejí s rodinným příjmem jen velmi těsně. Což je ta samá vrstva hůře placených zaměstnanců či živnostníků podnikajících na hraně rentability, která si ve Francii oblékla žluté vesty a vyrazila do ulic. Ta už další daňovou zátěž nesnese.

Tomáš Chalupa

bývalý ministr životního prostředí

Zdánlivě jednoduché otázky, mimořádně těžké odpovědi. Nevím. A protože nevím, věřím.

Věřím, že lidé stále ještě chtějí mít právo volby, mít vlastní hlavu a vlastní rozum. Že chtějí sami rozhodovat, kolik budou mít dětí, co budou jíst, zda chtějí auto, jestli budou mít ve svém městském bytě psa.

Věřím, že až si naše děti dostatečně prožijí vzrušující období revolučního vzdoru (navíc mile posílené volnými pátky), i ony budou chtít vlastní bydlení pro vlastní rodinu a ne sdílené pro více nerodin, vlastní auto dle vlastní nikým nenadiktované představy. Že budou chtít vlastní děti jako produkt své lásky a že v nich uvidí svou vlastní budoucnost. Že budou chtít poznávat svět i ten, kam pešky nedojdou.

Gretu však mají jiný plán. Klimaticky uvědomělý s klimaticky uvědomělými vaginami (na světě je dětí dost), s klimaticky uvědomělým bydlením (sdílené lůžko stačí, dětských pokojů netřeba), s klimaticky uvědomělým zákazem aut (časem dojde i na elektromobily), letadel, lodí, s klimaticky uvědomělým stravováním (zelenina neprdí), s klimaticky uvědomělou svobodou slova (přechodně se tomu říká politická korektnost), s klimaticky uvědomělými volbami.

Vědí to ti, ve které věřím? Reakce snad každého na českou Gretu (Bursíka) dávají naději. Konečně se abstraktní slova, kterým nikdo nerozuměl, protože nemusel (elektrárnu ani důl většina z nás nevlastní), změnila v realitu, které musí rozumět úplně každý. Nevím jen, zda si Bursík vyslouží Gretinu pochvalu. Když vyzradil plán.

Jde o to, zda ti, v jejichž existenci věřím, budou ochotní překonat zlenivělost z všu-

dypřítomného blahobytu a za svou svobodu žít dle vlastního rozumu zabojují. A zda najdou někoho (či se najde někdo), kdo se postaví do čela.

Zdá se, že v Americe se to (snad ne jen prozatím) stalo. Zvládneme to i u nás doma?

Patrik Nacher

poslanec hnutí ANO

V první řadě je třeba vidět, že jde o populární a módní téma a kdo jej vytáhne, je „elitami“ milován. Má to takovou typickou vlnu – doslova explozivní začátek, udržování tématu, jeho umělé natahování, pak nenápadný konec. Připomíná mi to situaci, kdy jeden rok byla zprávou číslo jedna nemoc šílených krav. Následující sezónu toto téma zcela zmizelo a objevila se jiná nemoc – ptačí chřipka. Vybíjeli se ptáci v okruhu desítek kilometrů čtverečných od nakažené labutě, aby následující rok po tom neštěkl ani pes. Pak následovala prasečí chřipka, či co to bylo. Vždy mi takové situace připomnou zapojit zdravý selský rozum. Je možné, aby to takto probíhalo, anebo jsme v zajetí mediálních zkratk? A stejně je to podle mě i s ochranou klimatu. Pamatuji si, že někdy kolem roku 2007 se mluvívalo o globálním ochlazování. Teď tu máme globální oteplování. Je potřeba se podívat, jaký vliv na životní prostředí má člověk, a jaký je přírozený vývoj. V kolika procentech se člověk podílí na tvorbě skleníkových plynů a kolik z těch procent připadá na Evropu. Zda my tady nenaskakujeme příliš na tu módní vlnu, zatímco největší znečišťovatelé – Čína, USA, Indie či Brazílie – se k tomu příliš nehlásí. Tím nechci říci, že to řešit nemáme.

To, že k této problematice vystupuje na mezinárodních konferencích šestnáctiletá studentka, pak z vážného tématu dělá téma povrchní a marketingové. Jak pak tomu mají lidé věřit? Kdyby tímto způsobem vystupovaly děti k něčemu jinému, ne tak módnímu, psalo by se, že je někdo hru-

bě zneužívá. Pokud jde o opatření, odjakživa jsem zastáncem pozitivních motivací. Ne těch trestajících, pokutujících, zakazujících, příkazujících.

Tomáš Jirsa

senátor ODS

Otázkou není, zda si to přejí daňoví poplatníci, ale otázkou je, zda tomu ještě dokáží/dokážeme zabránit. Od okamžiku kdy Gretu poslouchají světoví lídři v Davosu a zvou si ji němečtí velkopřemyslníci na svá zasedání, jsme překročili hranici racionality a nic není nemožné. Je zcela zřejmé, že se z klimatického aktivismu stala nová ideologie. A tato ideologie má bohužel všechny znaky nové nastupující totality a v totalitě, jak všichni víme, se vůdci občanů neptají. Oceňuji, že IVK bije na poplach, ale Greta má mnohem větší public relations.

Vladimír Pikora

ekonom Next Finance

Když se podívám na německé průzkumy volebních preferencí ze srpna letošního roku, vidím, že Strana zelených je stejně silná jako CDU/CSU. Obě mají 26 %. Přitom CDU/CSU není stranou, která by málo bojovala za zelené politiky. Kancléřka vystavila německé automobilky takovému tlaku, že trpí. Němci tedy chtějí výrazné klimatické politiky. U nás sice existuje Strana zelených, ale politicky nikdy nepředstavovala významnou sílu. Její roli převzali Piráti, kteří jsou v EP v zelené frakci. Ačkoli u nás jsou zelení slabí, jsme satelitem Německa, a proto je i u nás zelená politika silná.

Většina voličů, spotřebitelů i daňových poplatníků podle mě s mnohými zeleny-

Předplatné IVK

institut
VÁCLAVA
KLAUSE

Předplatné IVK zahrnuje pravidelný newsletter, newslettery plus, sborníky a ostatní publikace, pozvánky na semináře.

Základní cena předplatného je 660 Kč.

Studentské předplatné činí 330 Kč.

predplatne@institutvk.cz

mi politikami nesouhlasí. Nicméně myslím si, že u nás jsme ve stavu, kdy se lidé bojí otevřeně říct, že zelená politika často není ekologická a že to je jen nový byznys těžící z dotací. Aktuálně se nosí jen jeden názor. Předpokládám, že až se společnost přejí propagandy, otevře se i jiným názorům. Neznám nikoho, komu nezáleží na životním prostředí, ale nemyslím si, že cestou je nemít děti, necestovat apod. Stávající zelené názory se podle mě utrhy ze řetězu a stává se z nich moderní fanatismus, který vede ekonomiku k větší regulaci a nakonec bídě.

Jiří Mánek

bývalý ředitel NP Šumava, hnutí Trikolóra

Nositelé těchto idejí žijí většinou ve městě, odtrženi od života v přírodě. Žijí ve stresujícím prostředí zaasfaltované, zabetonované, přehřáté, velmi hlučné aglomerace, plné emočně vypjatých lidí. Slabší jedinci v takovém „ekosystému“ trpí environmentálním žalem, který ústí v rozhodnutí, že ve jménu záchranu planety nebudou mít děti. Vegetariánstvím pak snižují poptávku po hovězím mase, protože krávy krkají a prdí a produkují skleníkový plyn metan. Jako další krok můžeme očekávat sebeobětování a rituální sebevraždy. Tito lidé jsou zmanipulováni internetem, sociálními sítěmi

a nadbytkem informací, které nedokáží racionálně vyhodnocovat.

Ve skutečnosti za těmito manipulacemi městem frustrovaných, naivních, ale v jádru dobrých lidí (ochrana přírody je přeci dobro) stojí tvrdý dotacemi živý byznys. Zelený marketing a placený aktivismus jsou investice, které přinesou obří zisky. K primárním přírodním zdrojům jako je ropa, uhlí, nerosty, půda a lesy se noví GreenBaroni nedostanou. Jejich primárním zdrojem jsou dotace. Ty rozdávají politiky.

A jsme u daňového poplatníka. Z jeho daní se střádá na dotace, které politici přerozdělí do těch správných rukou. Pokud daňový poplatník není sám GreenBaronem, tak to samozřejmě nechce. Běžně si tenhle proces ani neuvědomuje, proto nic nekoná a je jen tichým pozorovatelem dobře režirovaných změn, které sám nechtěně platí. Kdyby tohle věděl, ukázal by to politikovi ve volbách.

Pokud jde o spotřebitele, ten tohle všechno chce. Má rád inovace, novinky, překvapení. Vůbec se nedívá na náklady a na skutečné dopady na životní prostředí. Je mu úplně jedno, že jeho elektromobil má výfuk v továrně. Pokud je politikem při nákupu dotačně podpořen, pak produkt GreenBarona konzumuje rád. Při nákupu mentálně posílen svým influencerem jako je Gréta Thunbergová ještě plivne na podnikatele, pro kterého je zdrojem příjmu reálná práce s reálnými zdroji. Tím je kruh uzavřen.

Luboš Zálom
publicista

Ano, do značné míry si to přejí. Málokdo sice přímo touží po nějakém klimatickém komunismu, ale zároveň lidé sdílejí mnohé ekologické teze, a tedy pak aktivně či pasivně přijímají politiku, která na nich stává, ať už jde o politiku státu nebo firem. Různá webová fóra jsou velmi vypovídající materiál, pestrá směs zelených názorů postupujících celou společností: ničíme planetu; oteplujeme klima; zavedme zelené daně; zakažme fosilní paliva a plasty; člověk je největším škůdcem na Zemi; pomohl by smrtící virus, který by zredukoval lidskou populaci...

A ti lidé, kteří vědí, že bez technologického a ekonomického pokroku nelze přežít, sice mohou argumentovat z pozice toho, co je pro lidi prospěšné, ale chybí jim to hlavní: morální argumenty. Je morální využívat fosilní paliva, je morální usilovat o blahobyt, je morální produkovat a spotřebovávat, je morální využívat Zemi, je morální vidět na prvním místě potřeby lidských bytostí. Chybí-li morální zdůvodnění, proč využívat planetu, snadno si necháme vnutit pocit viny a souhlasíme s různými odpustky. Pokud lidé nenávidí průmyslovou civilizaci nebo cítí vinu, že se lidé chovají jako lidé, zelená politika je pak nevyhnutelným důsledkem. ■

ROZHOVOR

Ladislav Jakl: Nenapadlo mě, že se touhle dobou budu bát i o svobodu slova

S Ladislavem Jaklem jsme si povídali nejen o jeho nové knize textů, rozhovorů a komentářů Z Hanspaulky o svobodě, kterou právě vydává Institut Václava Klause. Ale i o tom, jak se změnil politický střet a o co v něm jde nebo proč se dnes cítí být konzervativnější než před třiceti lety.

O čem je Vaše nová kniha, je asi jasné ze samotného názvu – o svobodě. Co v ní ale čtenáři budou hledat marně, co v ní nenaleznou?

Nenajdu v ní mé soukromí, nenajdu v ní mé pivo, nenajdu v ní mou muziku. Ale bez toho, čím žiju ve svém soukromí, bez svého piva a bez své muziky bych se určitě díval na svět jinak a určitě bych i jinak psal.

Jsou toto pro Vás atributy svobody? Nebo co si pod pojmem svoboda představuje Ladislav Jakl? A změnilo se nějak toto vnímání v průběhu let od roku 1989?

To jsou spíš atributy mé osobní spokojenosti a pohody. Svoboda pro mne zname-

ná totéž, co pro kohokoli jiného. Možnost jít za svou vlastní spokojeností a pohodou. A protože jsme každý jiný, přináší každému spokojenost a pohodu něco jiného.

A k tomu potřebujeme svobodu jít svou vlastní cestou za svým vlastním štěstím, aniž by nás někdo násilím nutil jít po cizí cestě a aniž by nám někdo násilím vnuco-

Ve čtvrtek 15. srpna Ladislav Jakl na Hanspaulském zámečku představil a pokřtil svou novou knihu Z Hanspaulky o svobodě.

val svou představu o našem štěstí. V tom se nic nezměnilo od stvoření světa.

Tak ještě jinak. Řekl byste, že nám dnes někdo vnucuje tyto své představy o našem štěstí více, než tomu bylo například v době Vašeho poslancování před 30 lety? Z Vaší knihy to na mne působí tak, že ano. Čím to je?

Na začátku 90. let jsem i já propadl pocitu, že teď už bude svobody jen přibývat. Měl jsem radost z každého odhození dalšího a dalšího břemene regulací a zákazů. Užbec by mě nenapadlo, že za pětadvacet let bude vše naruby a že každý den budou omezení a zákazy naopak přibývat. A už vůbec mě nenapadlo, že se touhle dobou budu bát i o svobodu slova.

Vidíte někde nebo v něčem naopak naději? Třeba v nějakém segmentu našich společností, když budu mluvit šířeji o Západu jako celku, protože se to asi netýká jen nás...

Bude to znít jako slovíčkaření, ale naději paradoxně vidím právě v tom utahování šroubů posledních let. Dokud měli kolektivisté pocit neochvějně převahy, nechali nás povídat, co jsme chtěli, ve stylu: ať si plácají, my máme moc. Ale to, že začali boj proti svobodě slova ve stylu umlčování samizdatů a štvavých vysíláček, je důkazem,

že stoupenci svobody jim nahánějí reálnou hrůzu. Jen je nechme, ať se bojí.

Vy jste ve veřejné diskusi často radikální a provokativní. Trump, Farage, Johnson, Salvini také nejsou žádnými vychovateli z nedělní školy a prolamují krustu dusivé politické atmosféry poměrně úspěšně. Být jen „drsný“ ale asi nestačí, ne?

Mým cílem není být provokativní. To by bylo moc prvoplánové. Provokativní se leckomu zdají mé názory, protože z nich nijak neslevuji a protože se ve své ostré podobě zdají být často vybočující z dohodnutého klidně plynoucího diskursu. Lidé jsou často zvyklí na velmi úzké spektrum svých oblíbených názorů a cokoli odlišného vnímají jako skřípání nehtů o rezavý plech.

Je ještě něco co Vás při přípravě knihy, řekneme, překvapilo? Nějaká tendence, kterou jste si dříve tak neuvědomoval a vyjevila se až v takto koncentrované podobě Vašich textů z posledních let?

Určitě nejsem sám, kdo je bláznivými pokrokářskými vylomeninami překvapován každý den. I texty v této knize prozrazují, jak se témata mění. Už nám nejde jen o ekonomické svobody, už nám jde o kulturní a civilizační přežití. O naší budoucnosti rozhodne to, zda dáme přednost dobru,

nebo svobodě. Já jsem pro svobodu a o cizí dobra nestojím.

Asi byste tedy souhlasil s tvrzením, že se politický střet dosti redefinoval. V řadě klasických liberálů, mezi něž Vás počítám, to probudilo dříve netušené konzervativní reflexy. Cítíte se být dnes konzervativnější než na počátku 90. let?

To cítím, i když zpětně odhaluju, že mé někdejší postoje byly už tehdy o dost konzervativnější, než jsem si sám tehdy myslel. Ale i tak, hlavně poránu, na sobě jistý posun vnímám. Je to dílem stárnutím, dílem pocitem akutního a silícího ohrožení. Šílenství pokrokářů tak zběsile akceleruje, že nám nezbyvá, než se také radikalizovat. Jinak budeme pro ně jen materiálem ke zvrhlým sociálně-inženýrským experimentům.

A dá se tomu vyhnout, nebo si tím budeme muset projít? Jistým způsobem se dá říct, že znovu.

Vyhnut? Na to je pozdě. Za chvíli mi bude šedesát. Nevím, čeho se v tomto smyslu ještě dožiju. Horších časů zcela určitě. V těch už jednou nohou jsme. Ale jestli zažiju zas lepší éru, to nevím. Někdo z čtenářů mé knihy ale určitě.

Filip Šebesta

Co přinesla diskuse o budoucnosti pobrexítové EU?

Tomáš Břicháček

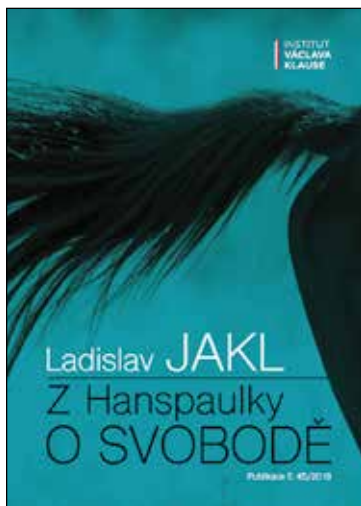
V reakci na výsledek referenda o členství Spojeného království v EU zahájily ostatní členské státy koncem června 2016 *politickou reflexi*. Tento proces, nazývaný také dalšími jmény jako *diskuse o budoucnosti (Evropy, EU či EU-27)* nebo *cesta do Sibiu*, trval dlouhé tři roky. Završil se letos v červnu.

Na začátku si mnozí dělali naděje, že Unie se změní. Řada komentátorů tehdy požadovala hluboké reformy, návrat pravomocí členským státům, rozvolnění svěrací kazajky, konec velkopanské povýšenosti unijních činitelů. Předpovídán byl přechod k vícerychlostní integraci, přesun (omezení) těžišť činnosti Unie na vnitřní trh a s ním úzce související oblasti, opuštění centralistické linie i ambic vytvářet evropský stát a lid.

Pokud měl jít vývoj tímto směrem, mohli jsme předpokládat reformní opatření typu, že a) některé pravomoci budou Unii odňa-

ty, b) v některých citlivých oblastech, kde se v Radě EU uplatňuje hlasování kvalifikovanou většinou, bude znovu zavedena jednomyslnost, c) činnost Unie ve vybraných oblastech bude utlumena, d) některé unijní předpisy budou pro nadbytečnost zrušeny bez náhrady, e) některé unijní orgány či agentury budou zrušeny nebo že f) členským státům či vnitrostátním parlamentům budou dány do rukou nové nástroje, kterými by mohly zablokovat či ztížit přijetí rozhodnutí na úrovni EU tam, kde se jinak uplatňuje hlasování kvalifikovanou většinou.

NOVINKA

Kniha **Ladislava Jakla** příznačně nazvaná *Z Hanspaulky o svobodě* je jakousi zprávou o naší politice a společnosti posledních let. Výběr z autorových blogů, komentářů, analýz a esejů, které za poslední léta svého působení publikoval v různých médiích, má jeden společný jmenovatel, a tím je obhajoba svobody.

Texty sebrané pro tuto knihu ohraničuje časové období konce prezidentství Václava Klause a počátku fungování Institutu Václava Klause na jedné straně a počátek června 2019 na straně druhé. Nejde zdaleka o kompletní autorovu publicistickou tvorbu za dané období. Texty publikované ve sborníku však spojuje to, že byly buď psány originálně pro IVK či byly jakkoli jinak Institutem převzaty z původních zdrojů a publikovány pod jeho hlavičkou. Předmluvu napsal **Jiří Weigl**.

320 stran, 150 Kč

objednávky na: www.institutvk.cz

Vystřízlivění z reformních očekávání přišlo velmi rychle. Již první jednání vedoucích představitelů k tomuto tématu, jímž byl neformální summit v Bratislavě v září 2016, bylo zklamáním. Namísto sebereflexe a vůle pootočít kormidlem vůdci nabídli rituál vyjadřující věrnost aktuálnímu modelu evropské integrace a odhodlání pokračovat nerušeně dále v zaběhnutém stylu. Následovaly dva podobné rituální summity – v Římě v březnu 2017 a v rumunském Sibiu v květnu 2019. Tyto tři akce a deklarace zde přijaté byly tím nejvýznamnějším a nejhmotatelnějším, co diskuse přinesla. Poslední tečkou za celým procesem bylo v červnu 2019 přijetí tzv. *strategické agendy* na období 2019–2024, což jsou obecné závěry Evropské rady o prioritách Unie pro následující institucionální cyklus.

Základní sdělení, které nám prohlášení z Bratislavy, Říma a Sibiu a nová strategická agenda přináší, lze shrnout následovně:

– Jednak je zde veleben dosavadní model integrace a jeho výdobytky. Unie je vykreslována jako úspěšný dějinný projekt, jako nepostradatelný garant míru, stability, prosperity a demokracie, jako nejvhodnější prostředek k dosažení našich cílů.

– Naopak kritika na adresu Unie je zanedbatelná. Nejsilnějším výrokem, který v tomto směru zazněl, je bratislavské „*EU není dokonalá, ale pro řešení nových výzev, jimž čelíme, je to nejlepší nástroj, který máme*“. Seběmenší zmínky o tom, že integrace v některých oblastech zašla příliš daleko, a že je načase vrátit se zpět, bychom hledali marně.

– Požadována a příslibována je (ještě větší) jednota a „více Unie“. Předpokládá se rozmach činnosti EU v řadě oblastí; předně v sociální politice, obraně, vnitřní bezpečnosti, migrační politice, správě vnějších hranic, hospodářské a měnové unii, zahraniční politice, boji proti změně klimatu a digitální ekonomice.

– Unie je projektována jako velmoc a globální lídr, který bude rovnocenným partnerem jiných mocností. Má hrát klíčovou úlohu ve světové politice, ovlivňovat vývoj globalizace, stát v čele úsilí o řešení globálních výzev, prosazovat své zájmy a hodnoty na globální úrovni, podílet se na formování budoucnosti planety.

Namísto sebereflexe a vůle pootočít kormidlem vůdci nabídli rituál vyjadřující věrnost aktuálnímu modelu evropské integrace a odhodlání pokračovat nerušeně dále v zaběhnutém stylu.

– Potvrzeno je rovněž směřování dále doleva k prosazování státu blahobytu a progresivistických postulatů včetně genderové, antidiskriminační a environmentalistické agendy. Ve strategické agendě jsou tyto cíle společně zařazeny do prioritního okruhu Budování klimaticky neutrální, ekologické, spravedlivé a sociální Evropy. (Stěžejním ztělesněním tohoto zadání v sociální politice je pak Evropský pilíř sociálních práv.)

– Inak vůdci nabídli jen plané fráze o tom, jak jsou odhodlání nabídnout vizi atraktivní EU, společně řešit výzvy rychle se měnícího světa, jak se budou zaměřovat na očekávání občanů a naslouchat jejich obavám, jak se Unie soustředí na oblasti, kde má její činnost největší význam a v různých otázkách bude postupovat úměrně jejich velikosti a významu, jak je třeba zlepšit vzájemnou komunikaci a vnést do rozhodování více jasnosti apod.

Tím veškerý obsah končí. Pokud bychom pátrali po příslibu některého z reformních opatření, která jsme předvíдали na začátku, dojdeme k zajímavým počtům. Zaneseny

jsou do následující tabulky, která je bilancí celého tříletého procesu a toho, jak se Unie rozhodla v reakci na brexit změnit.

Druhy reformních opatření	Počet případů
Pravomoci, které by měly být Unii odňaty	0
Nahrazení většinového hlasování jednomyslností	0
Oblasti, kde by činnost Unie měla být utlumena	0
Právní předpisy EU, které by měly být zrušeny bez náhrady	0
Orgány či agentury EU, které by měly být zrušeny	0
Nové nástroje v rukou členských států umožňující zablokování či ztížení přijetí problematických iniciativ	0

Lze tedy hovořit o nějakých reformách? Sotva. V souhrnu všechny výstupní dokumenty nepřinášejí nic víc než plný pytel slov vzývání a opětovného utvrzení stávajícího kurzu, ponořený do bahna vyčpělých frází, vágních slibů a pustého tlačání.

Není namístě hovořit ani o *perestrojce* neboli *přestavbě*, jak lze tu a tam zaslechnout. Vůči dnešním unijním elitám by to bylo příliš laskavé a shovívavé. Snad bychom tím i trochu křivdili těm představitelům minulé režimu, kteří se aspoň o určité změny snažili, nebo jejich potřebu přiznávali. I generální tajemník Miloš Jakeš byl schopen říci třeba: „Tu jsme to v minulosti trochu přešvihli, abych to tak řekl, s tou socializací.“ Něco podobného – ve vztahu k přemíře centralizace – u dnešních představitelů Unie naprosto postrádám.

Namísto *přestavby* nás tedy čeká leda přístavba dalších pater ve stejném stylu. Brexit je další promarněnou příležitostí na změnu.

Kdo zavře dveře?

naopak rozhodla o poválečném měnovém systému, ve kterém měl být za zlato směnitelný americký dolar v pevném kurzu 35 dolarů za trojskou unci, všechny ostatní měny měly být pevně vázány právě na dolar. Spojené státy se tak v hotelu Mount Washington staly korunovaným finančním i hospodářským centrem světa. Roli neanglosaských delegátů vystihl hlavní tvůrce konference Harry D. White prezírávým komentářem k účasti Kuby na bretonwoodských jednáních: „Kubánští delegáti by měli být jen tichými členy, jejichž hlavní funkcí bude přinést s sebou doutníčky.“

V hotelu Mount Washington bylo mezi 44 delegacemi pouze jedenáct evropských: chyběly mocnosti Osy i státy zachovávající neutralitu. Československá exilová vláda naopak dosáhla jistého uznání, když byla pozvána i naše delegace pod vedením mi-

nistra Feirabenda. Členy byli dnes takřka zapomenutí národohospodáři, kteří po roce 1948 působili ve Spojených státech na předních univerzitách i v nejvyšších funkcích bretonwoodských organizací: Keynesův žák Jan Mládek, Antonín Basch, Ervín Hexner, Josef Hanč a Ernst Šturc. V prosinci 1945 jsme se ratifikací tzv. Článků dohody stali zakládajícími členy Fondu a Banky, už v roce 1954 jsme však byli vyloučeni (členství bylo obnoveno až v září 1990).

Samotný bretonwoodský měnový systém se rozpadl v srpnu 1971, když prezident Nixon odpojil americký dolar od zlata. Fond i Banka měly na výběr: buď si musely najít nový smysl své existence, nebo skončit. Nepříliš překvapivě si zvolily první cestu. Světová banka se za uplynulých 75 let rozrostla v monumentální „Skupinu světové banky“ tvořené písmenkovou polévkou pěti

Hana Lipovská

Přesně před 75 lety, 22. července 1944, skončila v ospalém městečku Bretton Woods Měnová a finanční konference Spojených národů, která dala vzniknout dvěma dodnes existujícím institucím: Mezinárodní měnový fond a Světová banka.

Velká hospodářská krize, která druhé světové válce předcházela, vedla ke zhroucení zlatého standardu. Většina zemí (včetně Československa) své měny devalvovala, Francie, Švýcarsko, Holandsko nebo Velká Británie směnitelnost svých bankovek za zlato zrušily. Konference v Bretton Woods

institucí – IBRD, IFC, IDA, ISCID a MIGA – které chtějí „skoncovat s extrémní chudobou“, všechny brettonwoodské instituce dnes zaměstnávají více než 14 600 pracovníků.

Od roku 1944 se změnilo i rozložení sil ve světovém hospodářství. Jestliže ve 40. letech 20. století vykazovaly Spojené státy jeden z největších přebytků obchodní bilance, dnes řeší, spolu s Británií, největší schodek. Největší přebytky vývozu nad dovozy naopak má Německo a Japonsko, které byly vzaty na milost v roce 1951, a Rusko (viz obrázek 1).

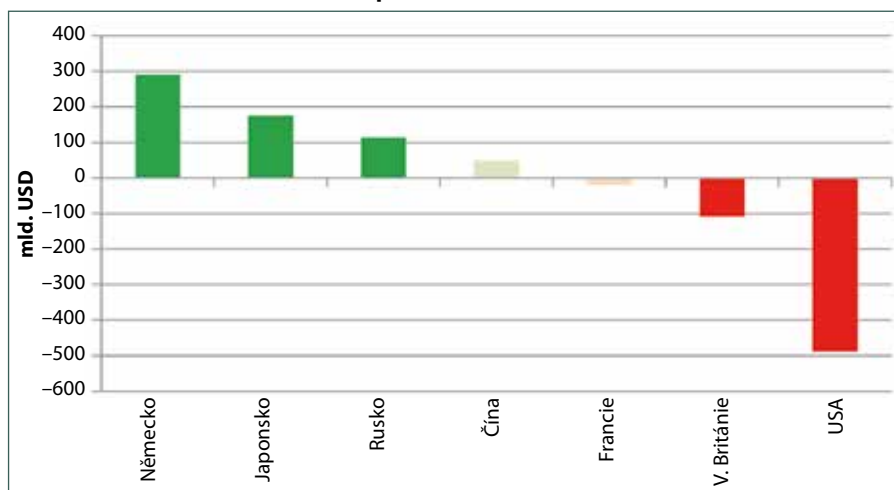
Jestliže ve 40. letech 20. století vykazovaly Spojené státy jeden z největších přebytků obchodní bilance, dnes řeší, spolu s Británií, největší schodek.

V koši měn, na který je navázána umělá mezinárodní rezervní „měna“ vydávaná Mezinárodním měnovým fondem (tzv. zvláštní práva čerpání), se během posledních dvaceti let poprvé objevil čínský jüan. Podíl dolaru klesl o desetinu, euro stagnuje a naopak váha libry znovu pozvolna roste (obr. 2).

Mezinárodní měnový fond a Světová banka dnes slouží jako zásadní zdroje statistických dat o všech 189 členských státech, jejich prognostické schopnosti jsou však značně chabé. Například pro krizový rok 2009 předpovídali ekonomové s MMF růst světové ekonomiky kolem 3 %, do recese se mělo propadnout sedm zemí. Ve skutečnosti světové hospodářství kleslo o 0,1 %, recesi přitom zažilo 91 států. Ostatně i vývoj českého hospodářství odhadl MMF za posledních deset let pouze v jediném případě – v průměru se mylí zhruba o 0,9 procentního bodu (poměrně nevinné číslo odpovídá padesáti miliardám korun, tedy zhruba ročnímu rozpočtu ministerstva dopravy). (obr. 3)

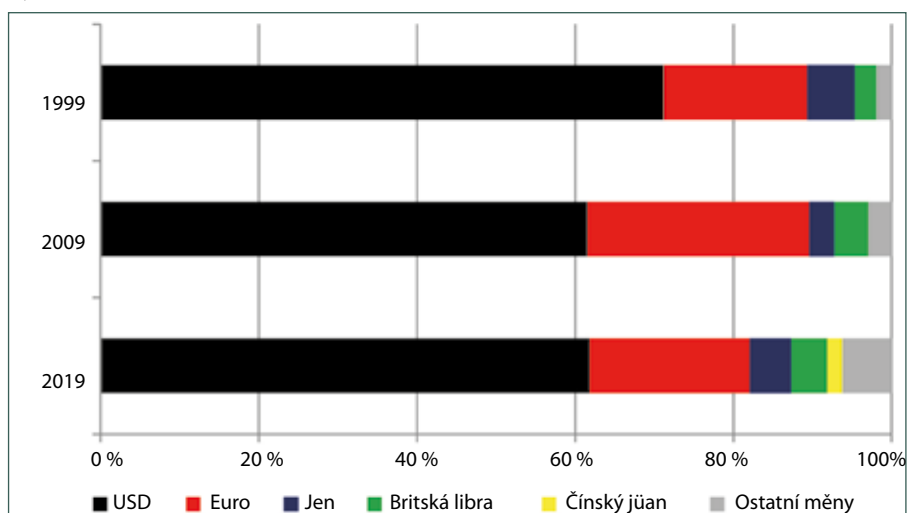
Podobně neúspěšný je Mezinárodní měnový fond i v „zachraňování“ předlužených ekonomik. Jeho podíl na prohloubení asijské krize v roce 1997 je dnes už dobře popsán. Některé úvěry zároveň nápadně připomínají kontokorent: 49 států, kterým Fond půjčoval v roce 1991, má úvěr i dnes. Největšími dlužníky je přitom stále Argentina (mezi lety 1984–2019 se její dluh vůči MMF zvýšil pětadvacetkrát), nově Ukrajina a Řecko. V roce 2009 se Fond jako součást Trojky (spolu s Evropskou centrální bankou a Evropskou komisí) soustředil na „záchranu“ Řecka či Kypru v duchu Draghiho hesla „euro zachráníme za každou cenu“. Deset let poté víme, že dokonce i v této misi Fond selhal. Dnes se proto představitelé Fondu a Banky orientují raději na měkké, neekonomické, cíle, jejichž vyhlášení dobře vyhovuje brettonwoodskému mesiášskému komplexu: genderová rovnost a klimatické změny.

Obrázek 1: Schodek běžného účtu platební bilance

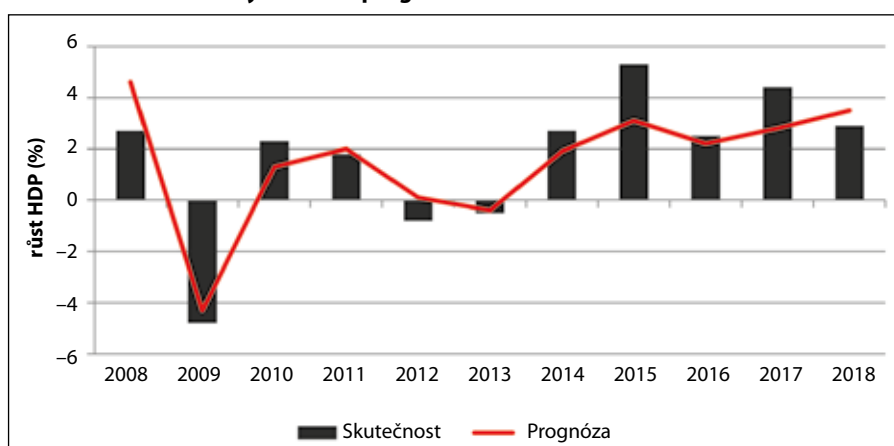
Zdroj: IMF Data Warehouse, 2018.

Obrázek 2: Struktura koše měn, na který je vázána mezinárodní rezervní měna vydávaná MMF

Zdroj: IMF Data Warehouse, 2018.

Obrázek 3: Ekonomický růst ČR – prognóza MMF versus skutečnost

Zdroj: IMF Data Warehouse, 2018.

Uprostřed oslav 75. výročí dochází k jednáctému střídání stráží: po zvolení Christine Lagardeové do čela Evropské centrální banky hledá Fond nového ředitele. Je přirozené, že dokonce i instituce chtějí žít věčně. Mezinárodní měnový fond však ztratil svůj význam takřka před půlstoletím Nixonovým zabouchnutím zlatého okna.

Sledujeme-li nepřetržitou řadu jeho (značně nákladných) neúspěchů, je otázkou, zda by jediným úkolem pro nového ředitele nemělo být zapálení posledního kubánského doutníčku a zabouchnutí papírových dveří.

publikováno v deníku
MF DNES dne 22. července 2019